

Jaka Okorn
205 Irving Ave.
Brooklyn, N. Y. 11237

AN IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, JUNE 23, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Pentagonska študija je nujno enostranska

Vodja študije o zapletu ZDA v Vietnam Leslie H. Gelb je v priloženi spomenici opozoril, da je študija enostranska, ker so bili viri za njo omejeni.

WASHINGTON, D.C. — Pravo sodno tajništvo je prekalalo tajnost spomenice, ki jo je vodja raziskavanja Leslie H. Gelb priložil študiji Pentagona o zapletu ZDA v Vietnam, ko je to izročil obrambnemu tajniku C. Cliffordu 15. junija 1969. V spomenici opozarja Leslie H. Gelb, ki je vodil skupino kakih 35 oseb, ki so pregledovale dokumente v obrambnem tajništvu in pomagale sestavljati študijo, ki naj bi bila nekaka zgodovina ameriškega zapleta v Južni Vietnam, da on in njegovi sodelavci niso imeli dostopa do vseh dokumentov in virov, ki so za tako študijo potrebni.

Na razpolago so imeli vse dokumente v obrambnem tajništvu, nekatere v državnem tajništvu in celo nekatere Osrednje obveščevalne službe (CIA), nobenih pa iz Bele hiše. Prav tako niso imeli pravice iskati pojasnil k posameznim dokumentom in dogodkom pri osebah, ki so pri njih sestavi odločale ali bile v zvezi z njihovim izvajanjem.

Viri so bili tako enostranski, zato je nujno tudi podoba enostranska. Že samo to bi bil zadosten razlog, da se tako študijo zadrži, ker bi njena objava javno sodbo preje zmešala, kot pa pomagala resnici do zmage. V strokovnih zgodovinskih krogih velja načelo, da ni mogoče stvarne, nepristranske zgodovine pisati nobenemu sodobniku, ker ima nujno do preteklih dogodkov in dobe, v kateri je živel, osebnostni odnos in s tem že naglajenost k pristranosti. Se tako dognana metoda znanstvenega dela ne more vsega tega čisto odstraniti. Se očitneje je, da ni mogoče pisati zgodovine brez glavnih virov, ki so v pogledu vietnamske vojne bili in so v Beli hiši. Tisti, ki so študijo pisali, bi morali nujno priložiti dokumente v predsedniških knjižnicah H. Trumana, D. D. Eisenhowerja, J. F. Kennedyja in seveda L. B. Johnsona.

Agnew pojde na tuje

WASHINGTON, D.C. — Nixon je naprosil podpredsednika Agnewa, naj ga zastopa pri raznih mednarodnih sestankih in slovesnostih po vsem svetu. Zato bo obiskal Evropo, Azijo in Afriko. Nekaj časa ga bo spremljala tudi njegova žena.

Najprvo bo šel na inavguriranje predsednika Južne Koreje Parka, ki bo v začetku julija, potem bo šel okoli južne Azije in skozi Afriko, dokler ne pride do Portugalske. Od tam se vrne 28. julija domov. Spremlja mu ne bo manjkalo. Če bo suša za novice, bodo o njegovi poti poročali tudi časopisi.

Novi grobovi

Mildred Ermacora
Včeraj je umrla v Euclid General bolnišnici 66 let stara Mildred Ermacora s Tracy Avenue, hči pok. Matthiasa in pok. Josephine, sestra Josephine Haffner, Marie Stopar, Anne Pagnard, Matta, Williamsa in pokojnih Henryja, Rose Lus-trik, Alice Walland, Vere in Mathilde. Bila je rojena v Clevelandu in do svoje upokojitve solastnica M & M Food Market. Bila je članica American Legion Auxiliary Lake Shore No. 273, ki bo nocoj ob 7.30 opravila v pogrebem zavodu za njo skupno molitev. Pogreb bo iz Zakrajskega pogreb. zavoda jutri zjutraj ob 8.45, v cerkev sv. Kristine ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Frey zahteva razorožitev vseh 'oboroženih gibanj'

SANTIAGO, Čile. — Posrečeni atentat na bivšega notranjega ministra Zujovica je tako vznemiril vso deželo in preplašil krščanske demokrate, da se je njihov voditelj Frey, ki je bil na potovanju po Evropi, moral naglo vrniti, da pomaga pomirjati čilsko javnost.

Frey je ob prihodu domov postavil zelo praktično zahtevo: Režim dr. Allendeja naj takoj in brezobzirno razoroži vse levičarske oborožene formacije kot na primer "Revolucionarno levičarsko gibanje", ki ga vodijo študentje, morda pa še kdo drugi, in ki je tudi odgovorno za umor Zujovica.

Allendejev režim sicer obsoja oborožene akcije raznih levičarskih atentatorjev, toda ne napravi ničesar proti njim. Zato se je po deželi že začela širiti prava anarhija, ki je postala zibelka za stalne upore in umore v mestih in na deželi. Frey je zaključil svoja izvajanja na naslov režima z besedami: Sedanj položaj se mora končati z dejanji in ne z besedami!

Štrajk v rimskih hotelih

RIM, It. — Zadnji ponedeljek so uslužbenci hotelov že tretjič letos štrajkali in spravili v hudo zadrego tisoče in tisoče tučev in domaćinov, ki polnijo hotele Rima in drugih italijanskih mest.

Nixon obnovil vezi z Unijo prevoznikov

Vrata Bele hiše so predsedniku Unije prevoznikov F. Fitzsimmonsu v edno odprtja!

WASHINGTON, D.C. — Predsednik R. M. Nixon je pretekli ponedeljek obiskal vodnike Unije prevoznikov na njihovi seji v Miami Beach, kamor so ga ti povabili. Po daljšem razgovoru z novim glavnim predsednikom F. Fitzsimmonsom, ki je bil imenovan na to mesto, ko je dotodanji predsednik James Hoffa odstopil.

James Hoffa je od pomladi 1967 v zvezni ječi zaradi poštnih prevare in poskusa vplivanja na poroto. Po sporazumu z vodniki Unije je opravljal predsedniške posle ves čas F. Fitzsimmons, ki pa je vzdrževal stike s Hoffo v ječi. Napovedovali so, da bo Hoffa letos znova kandidat za glavnega predsednika, pa se je temu na temelju posebnega dogovora odpovedal.

Unija prevoznikov (Teamsters) je bila pred leti izključena iz AFL-CIO zaradi korupcije in drugih nepravilnosti, pa jo to ni prizadelo. Ohranila je svoje članstvo in pridobila še novo, tako da ima zdaj blizu 2 milijona članov. Vse od predsednika F. D. Roosevelta je bila v sporu v demokratskimi vladami, zato se je nagibala bolj na republikansko stran. Na to je Nixon verjetno mislil, ko je obiskal glavni stan Unije, obnovil z njo vezi in pred odhodom z razgovora dejal: Moja vrača so vedno odprta predsedniku Fitzsimmonsu in to je na način, ki naj ostane!

Ameriška Domovina v prvem tednu julija zaradi počitnic osobja ne bo izšla

Kot v preteklih letih tudi letos v prvem tednu julija Ameriška Domovina ne bo izšla, ker bo celotno osobje v uredništvu, upravi in tiskarni na počitnicah. Naročnike in čitatele lista prosimo za razumevanje, ker uslužbenstvo drugače ne more do nujno potrebnih počitnic. Število osobja je premajhno, da bi moglo postopno na počitnice.

Vse tajnike in poročevalce društev prosimo, naj svoje objave za čas, ko list ne bo izšel, pošljejo preje, da jih bo mogoče še o pravem času objaviti. Lista ne bo v tednu od 5. do 11. julija. Urad bo zaprt od 3. do 11. julija.

Ljubezen do tajnosti ne pozna meje pri marsikomu

CLEVELAND, O. — Znana petagonska študija o vietnamski vojni je spravila v ospredje javnega zanimanja tudi vprašanje tajnosti v naših javnih upravah. To priložnost je zagrešil The Los Angeles Times, ki je skušal ugotoviti, ko vse v naši federalni upravi ima pravico, da ustvarja uradne tajnosti na papirju. Dognal je čudovite številkke.

Najmanj 44 federalnih agencij ima pravico, da svoje dokumente proglasijo za tajne, med njimi je tudi federalna poštna uprava in znana Tennessee Valley Authority! V federalnem tajništvu za narodno obrambo ima najmanj 600 uradnikov pravico proglasiti vsebino aktov za tajno. Več kot 6.800 uradnikov je upravičenih klasificirati dokumente za tajne, 26.000 uslužbencev pa sme proglasiti dokumente za zaupne. Taki dokumenti so lahko "deklasificirajo" šele po 25 letih.

Tako morajo organi federalne uprave ravno sedaj pregledavati zaupne in tajne akte iz l. 1947, ali naj še naprej

ostanejo tajni. Pri tem se velikokrat pokaže, da prizadeti dokumenti niso le prav nič zaupni, ampak da sploh nimajo niti zgodovinske vrednosti. Iz gornjih podatkov je najprej jasno, da mora obstojati v federalni upravi nekto, ki daje pravico do ustvarjanja tajnih dokumentov. Ali ima vsak važen federalni organ kar sam pravico, da odreja "tajni značaj" posameznih dokumentov? Ako to drži, potem nastane vprašanje, ali obstojajo v federalni administraciji neka dogovorjena pravila, kdaj naj se tajnost dokumentov proglasi. Ako obstojajo, zakaj niso nikjer objavljena?

Vse to nam prihaja na misel, ko pregledujemo, kaj vse naj smatramo za tajno v znanih pentagonskih študijah o vietnamski vojni. V njej je vse polno podatkov, ki jih vsaj politična javnost in pa vietnamski komunisti že davno vedo. Saj je komunistična vlada v Hanoi že davno objavila celo vrsto razprav, ki samo pričajo, da so bili v Ha-

Uradno poljsko poročilo razkriva zmedo v vladi med lanskimi nemiri

VARŠAVA, Polj. — Poljska Komunistična partija je izdala nedavno uradno poročilo o izgreduh in nemirih v lanskem decembru. Iz njega je razvidno, da je bila vlada iznenadena in da je od vsega začetka hotela izgrede zatreti s trdo pestjo. Gomulka o nemirih ni obvestil niti Centralnega komiteta, ki je prav tedaj zasedal, niti Politbiroja.

Ko so nemiri postali obširnejši in se jih oblastem ni posrečilo zadušiti, je bilo za Gomulko prepozno, moral je iti. Z njim je morala iti tudi vsa njegova klica. Poročilo pravi, da so imeli delavci upravičene pritožbe, da pa partijski in vladni vodniki tega niso priznali in napravili nude napake.

Tekom izgrediv je bilo po uradnem poročilu 45 oseb mrtvih, 1.165 ranjenih, 19 javnih poslopij uničenih, med njimi partijska glavna stana v Gdansk in Szečinu. Uničenih je bilo 47 civilnih motornih vozil, več ducatov policijskih in vojaških pa uničenih ali poškodovanih. Požganih in opljenjenih je bilo 220 trgovin.

Štrajk javnih prevoznih sredstev v Manili ni uspel

MANILA, Filip. — Vozniki javnih prevoznih sredstev so v ponedeljek oklical štrajk v protest proti povišanju cen gasolina za 10%. Štrajk ni povzročil nobenih težjih prometnih zastojev, promet je potekal skoraj normalno.

DOM ODOBRIŁ PREDLOG ZA DRUŽINSKE PODPORE

Predstavniki dom je včeraj izglasoval predlog predsednika Nixona za uvedbo družinskih podpor, ki naj olajšajo življenje tudi revnih družin, katerih poglavar je zaposlen, pa ne zasluži dovolj. Zakonski predlog obsega tudi nov povišek pokojnin Socialne varnosti in boljše pogoje za moške, ki pojdejo preje v pokoj.

WASHINGTON, D.C. — Predletos upajo, da bo tudi Senat predlog sprejel, vendar računajo, da se to ne bo zgodilo dosti pred koncem zasedanja. Predstavniki dom je včeraj izglasoval predlog predsednika Nixona za uvedbo družinskih podpor, ki naj olajšajo življenje tudi revnih družin, katerih poglavar je zaposlen, pa ne zasluži dovolj. Zakonski predlog obsega tudi nov povišek pokojnin Socialne varnosti in boljše pogoje za moške, ki pojdejo preje v pokoj.

V Predstavniskem domu sprejeti zakonski predlog ima dva dela. Prvi izpopolnjuje sistem Socialne varnosti (Social Security) v pogledu pokojnin za vdove, za moške, ki bi šli v pokoj pred dopolnjenim 65 letom, in povečuje pokojnine s prihodnjim letom (1. julijem 1972) za 5%, pa razteguje tudi plačilo prispevkov od zaslužka \$7.800, kot je v veljavi sedaj, na \$10.200. Drugi del predloga vsebuje reformo socialnega skrbstva, ki med drugim uvaja družinske podpore v okviru zvezne vlade in iz zveznih sredstev. Družina naj bi imela najmanjši letni dohodek \$2.400, prejemale pa bi naj zvezno pomoč vse do letnega dohodka \$4.140 za 4 družinske člane.

To naj bi olajšalo življenje tistim družinam, katerih hraniatelj je zaposlen, pa ne zasluži dovolj za skromno, zadovoljivo življenje. Vsi odrasli prejemniki podpor, ki so zdravi, so po zakonskem predlogu obvezani sprejeti delo ali pa se javiti za vezbanje v poklicih, kjer je zaslužek na razpolago.

Sličen zakonski predlog je bil sprejet v Predstavniskem domu že lani, pa je umrl v Senatu.

Zadnje vesti

AKRON, O. — Sinoči je že tretji dan zapored prišlo tu do nemirov in izgrediv. Policija je sinoči prišla kakih 30 izgrediv. Slišati je bilo tudi streljanje.

WASHINGTON, D.C. — Zvezno prizivno sodišče je prepo vedalo za nedoločen čas NYT in W. P. objavljane študije obrambnega tajništva o Vietnamu. Prav tako je sodišče prepovedalo to The Boston Globe, ki je kot tretji list začel te dokumente objavljati.

WASHINGTON, D.C. — Senat je včeraj odobril predlog sen. M. Mansfielda s pozivom, naj ZDA umaknejo vse svoje oborožene sile iz Južnega Vietnama v teku 9 mesecev, če bodo rdeči izpustili ameriške vojne ujetnike v teku prihodnjih 3 mesecev. Predlog izražja mnenje in stališče 57 senatorjev, ni pa izgledov, da bi dobil večino glasov tudi v Predstavniskem domu. Le v takem slučaju bi bil obvezen zakon.

PEIPING, Kit. — Predsednik vlade Ču En-laj je dejal na večerji z ameriški časniki, da ureditev odnosov med ZDA in L. R. Kitajsko ni možna, dokler se ZDA ne umaknejo s Tajvana (Formoze).

LUXEMBURG. — Danes zjutraj je bil dosežen sporazum o sprejemu Velike Britanije v Skupni trg. Velika Britanija bo postala njegov polnovredni član s 1. januarjem 1973, če bo seveda britanski parlament ta načrt odobril. Trenutno britanska javnost za to ne kaže nobenega navdušenja, preje pomisleke.

Mladoletni nimajo pravice do porote

WASHINGTON, D.C. — Zvezno vrhovno sodišče je odločilo s 6:3, da mladoletniki nimajo ustavne pravice do porotne sodbe. V kolikor se posamezne države za tako razpravo in sodbo odločijo, je to njihova pravica, ni pa to njihova obveznost.

Odločbo sodišča je sestavil sodnik Harry A. Blackmun v dveh slučajih, enega iz Pennsylvanije in enega iz Severne Karoline. Z njo je končan pravni spor, ki se je vlekel četrto stoletja in v okviru katerega so postale porotne razprave in sodbe tudi pri mladoletnikih vedno česče.

Sodnik H. A. Blackmun pravi v svoji odločitvi, da porote niso potrebne za ugotovitev dejstev. Uvedba porot bi le povečala uradni postopek in vso razpravo, med tem ko je cilj razprave in sodbe mladostnikov, da ostaneta čim bolj neuradna in zaupna.

Vsaj 34 držav in District of Columbia zavračata porotne razprave proti mladostnim, medtem ko 10 držav porotne razprave te vrste dovoljuje.

Iz Clevelanda in okolice

Polete v Slovenijo—

Potom potniške pisarne Koller World Travel, 589 E. 185 St., odpotuje pod vodstvom poznane Tonyja Petkovska danes in v petek na obisk v Slovenijo skupno 380 potnikov. Obe skupini bo spremljal priljubljeni Richie Vadnal orkester, pol članov orkestra v eni, pol v drugi skupini. Rojaki in rojakinje potujejo potom KLM letalske družbe iz Clevelanda naravnost v Slovenijo na letališče Brnik. Organizirani so 5-dnevni izlet po Sloveniji in izleti po sosednjih državah. Srečno pot, obilo zabave in zdrav povratek!

Srečno pot—

Pod vodstvom znanega slovenskega tenorista Edija Kenika odpotuje jutri, 24. junija ob desetih zvečer v Slovenijo skupine 175 rojakov in rojakinj. To skupinsko potovanje preko morja je organizirala potniška pisarna Evropa Travel pod vodstvom J. Brentarja. Prijaznega Edija spremlja njegova žena Mildred. Pet dni bodo potovali z avtobusi po Jugoslaviji, pet dni pa po Avstriji in Italiji. Edi Kenik bo imel v Škofji Loki v kinodvorani samostojen koncert, katerega bo spremljal Edie Buchnerjev orkester, štirje godbeniki, ki potujejo z isto skupino.

Vsem potnikom in potnicam želimo srečno pot, veliko veselja in odhoda v lepi Sloveniji ter srečno vrnitev!

Se en obisk iz St. Jošta—

Preteklo soboto je prišla iz St. Jošta pri Vrhniku na obisk k svojima bratoma Viktorju Tominec, 25919 Highland Rd., in Matevžu Tominec, 701 E. 160 St., sestra Mici Tominec. Tukaj ostane dva meseca. Vsi sorodniki so njenega obiska zelo veseli. Dobrodošla v naši našelbini!

Poslovitev—

Gdč. Terezija Bunderla, ki je bila na večmesečnem obisku pri družini Franka Fajsa, 20730 Miller Avenue, v Euclidu, se danes vrača za stalno v Slovenijo. Njeni znanci in prijatelji ji ob tej priliki žele srečno pot in veselo snidenje v domačem kraju.

Rokoborba—

Jutri, v četrtek zvečer ob osmih bosta kazala svoje rokoborske sposobnosti v Areni na 3717 Euclid Avenue Bobo Brazil in Waldo von Erich. Brazil je prvak za ZDA, Von Erich za vso Sev. Ameriko.

Rdeči še vedno ogrožajo Phnom Penh

PHNOM PENH, Kamb. — Močne vladne enote se že nekaj dni trudijo, da bi pregnale kakih 2.000 severozahodno od glavnega mesta. Po nekaj dneh bojev niso dosegle takega večjega uspeha. Napredovale so komaj pčile pol milje, ko rdeči začeli streljati na nje z minami in raketami.

Rdeči se že od začetka junija drže v tem predelu v bližini mesta, od koder tega stalno ogrožajo. Ponovno je prišlo med njimi in vladnimi silami do spopada, ki so zahtevali na obeh straneh hude žrtve. Kakega večjega uspeha vendar ni dosegla nobena stran. Rdeči niso mogli do glavnega mesta, vladnim silam pa se doslej še tudi ni posrečilo rdeče, gre za severno-vietnamske redne vojaške enote, pregnati.

Vremenski
prerok
pravi:

Dopoldne sončno, popoldne in zvečer verjetnost neviht. Najvišja temperatura okoli 80.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 83

No. 122 Weds., June 23, 1971

Jugoslovanski klerikalni zmaj na obzorju?

Klerikalni zmaj je bil nekaj rodov posebnost slovenskega javnega življenja. Začel je rogoviti takrat, ko je Ljubljana dobila znani most s štirimi zmaji, ki so "varovali" Katoliško tiskarno z vsem klerikalizmom tja do Tromostovja pred liberalno napadalnostjo v veliko veselje takratne bojovite mlade Ljubljane. Pa se ti klerikalni zmaji niso dali ugnati, so prestali prvo svetovno vojno, prvo jugoslovansko nacionalistično diktaturo, drugo svetovno vojno z italijansko in nemško okupacijo in potem še sedanji komunistični režim. Ves čas so ostali simbol "klerikalnega zmaja" in obenem posebnost slovenske politike, ki se ni dala nikamor prenesti. Tako se je slovenski narod izživljal v znamenju klerikalnega zmaja. Kadar je zmaj kaj pomenil, se Slovencem na splošno ni godilo slabo, kadar je omahoval, jim je predla trda. Seveda je tudi to pravilo poznalo izjeme. Sedaj se zdi, da je ta doba slovenskega klerikalnega zmaja vsaj pretrgana, ako že ne končana.

To nam je povedal uradni "Komunist" od 14. maja, ki je na kratko poročal, kako se je sam glavni partijski odbor v Beogradu pečal z vprašanjem odnosov med partijo in "verniki" in v debato moral naravno vmešati tudi klerikalizem. Poročilo je prekratko in preveč zalito v motni besedami, da bi se iz njega dale posneti podrobnosti. Površno sliko debate je vendarle mogoče ugotoviti. Glavni njeni momenti so bili sledeči:

Klerikalni zmaj je že na Hrvaškem, kajti tam imajo komunisti "pred očmi vse večjo politizacijo nekaterih klerikalnih krogov in vpliv, ki ga imajo za mlade ljudi! Komunistično poročilo s tem ni odkrilo nobene Amerike. Vse to ve hrvaška javnost že dolgo. Značilno je le to, da je to stanje moral sedaj priznati celo glavni partijski odbor v Beogradu, gotovo v ne ravno majhno veselje srbskih tovarišev, ki lahko svojim somišljenikom v Zagrebu očitajo, da so že zgubili iz svojih rok "idejno-politično vodstvo", ki je pravila srž vsake komunistične politike.

Do tako velikega uspeha je hrvaškemu klerikalnemu zmagu pomagal hrvaški nacionalizem, ki ga hrvaški titovci niso znali pravi čas spraviti pod svoj politični nadzor. Zato so hrvaški ne-komunisti hitro dobili premoč na vseh področjih razen na političnem in gospodarskem, posebno na prosvetnem, kulturnem, umetniškem in literarnem. S tem so postali vodilni faktor v hrvaški kulturni javnosti. Za vodstvo v politiki in gospodarstvu se hrvaški ne-komunisti še ne pulijo, se jim zdi kar prav, da si na teh čereh komunisti razbijajo glave.

Hrvaški komunisti so vse to prepozno spoznali in skušali ubiti izvenkomunistični hrvaški nacionalizem s še večjim komunističnim. Od tod taka ihta, ki z njo napadajo reči beograjski centralizem, da se nad tem že močno skandalizirajo tovariši južno od Donave. Glavni partijski odbor se pa noče prehiteti. Išče pota, kako bi klerikalnemu zmagu izpulil vpliv na hrvaško javnost, posebno pa na hrvaško mladino. Zdi se mu, da se je znašel pred zagato, ki ji iz nje še ne ve izhoda. Vedo, da komunistem še ni tako močno gibanje, da bi v svojih vrstah preneslo več svetovnih nazorov, kot jih v svojem krogu z lahkoto prenašajo politične stranke v svobodnih demokracijah. Kadar pridejo v zadrego, se skrijejo pod plašč svobode, ki daje v javnem življenju pravico do ravnopravnosti vsaki politični filozofiji in vsakemu svetovnemu nazoru. Komunisti take politične svobode ne poznajo, zato se upravičeno bojijo, da bi jugoslovanski "verniki" razbili partijo, ako bi postali ravnopravni tovariši v rečeh partijskih organih, političnih in operativnih. Komunistem more poznati le eno svetovnonazorno idejno vodilno silo, ne pa dveh, na primer marksizma in vere občasno. Za komuniste je idejna edinost stebel, ki jim jamči obstoj, brez te edinosti bi jih kmalu zmanjkalo.

Tako je na seji glavnega odbora zmagala, recimo, teza slovenskih komunistov, seveda ne na veselje vseh prisotnih komunističnih veljakov, posebno hrvaških, ki so bili prisiljeni zagovarjati politiko svoje hrvaške komunistične partije. S stališčem glavnega odbora jim bo malo pomagalo. Zahtevali bodo od partije dodatno pomoč v boju proti beograjskemu centralizmu. Tovariši Bakarič, Tripalo itd. se namreč upravičeno sklicujejo, da hrvaški nacionalizem ni nekaj izvirnega, je do določene mere tudi posledica beograjskega centralizma. Razbiti je treba beograjski centralizem, pa bo hrvaški nacionalizem zgubil svoj cilj.

To bi držalo, ako bi hrvaški nacionalizem hotel doseči le ravnopravnost z Beogradom. Pa se ne zadovoljuje s tem, hoče državno neodvisnost, ki se trenutno skriva pod izrazom "suverenost hrvaškega naroda". Tu bodo zopet skočili srbski komunisti pokonci in našli podporo v vseh komunistih na jugu Jugoslavije.

"Jugoslovanski klerikalizem", povezan s hrvaškim nacionalizmom, je torej veliko nevarnejša politična igra, kot

je slovenski. Slovenski se sicer veseli uspehov, ki so jih dosegli njegovi somišljeniki na Hrvaškem, toda ne pometi pred lastnim pragom. Tudi njegov nacionalizem plava morskaj v oblakih in utegne sprožiti take posledice, kot jih je l. 1918.

Moramo priznati, da se v Sloveniji že slišijo glasovi proti pretiranemu nacionalizmu, pa ne ravno iz "klerikalnih" vrst, ne tičijo pa za takimi glasovi ne ostanki nekdanjih Jugoslovancev ne poznejših stalinistov. Zato mislimo, da jugoslovanska debata o hrvaškem klerikalnem zmagu ne bo dosti vplivala na razpoloženje v Sloveniji. Debata o pozarja, kako nevaren lahko postane klerikalni zmag, ako pride v roke političnim sanjačem ali političnim pustolovcem. Komunisti imajo prav, da se ga bojijo, saj vedo, kako nevarno orožje lahko postane gibanje, ki temelji na nasilju.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Novice iz Slovenske šole pri Sv. vidu

CLEVELAND, O. — Številnim šolam preko Amerike se je pridružila tudi Slovenska šola pri Sv. Vidu in zaključila svoje 21. leto uspešnega, nepretrganega delovanja v Clevelandu. Že po času obstoja je to lep uspeh. V zgodovini Clevelandskih Slovencev je poznanih veliko Slovenskih šol, ki so pričemale svoje življenje in usihale iz leta v leto. Ne brez vidnih in lepih uspehov, a 21 let rednega delovanja, kakor ga lahko pokaže sedanja Slovenska šola pri Sv. Vidu, ni dočakala nobena.

Največji ponos šole so oni, ki šolo uspešno dovrše in se podajo v svet kot zagotovilo, da bodo kmalo postali stebri prav iste šole, v kateri so si pridobili znanja — v primeru Slovenske šole v Clevelandu — v kateri so si ohranili svojo narodno slovensko zavest. S posebnim zaupanjem v njihovo bodočnost je šola letos podelila diplome sledečim študentom, ki so skoraj vsi obiskovali šolo celih deset let: gđc. Metki Kmetič, Mariji Nemec, Martini Košnik, Heleni Strancar, Marjani Petelin, Mileni Dolinar, Cilki Tominc in gg. Martinu Likozarju in Ivanu Jurkoviču. Prav gotovo ji smemo čestitati v imenu vseh Slovencev, raztresenih po svetu in domovini. Dal Bog, da bi bili še mnogim v zgled!

Kakor smo čitali v AD, je šola izgubila svojega ravnatelja č. g. Jožeta Faleža, ki je bil nastavljen za župnika v Sloveniji. Gospod Falež je bil priljubljen med učiteljskim zborom in mladino, posebno je znal vzdrževati ogenj navdušenja za slovensko stvar, kadar ga je šola najbolj potrebovala.

Kadar je stiska najhujša, pravijo, je pomoč najbližja. Pri Sv. Vidu je na daljšem obisku skladatelj, pesnik, glasbenik, pevovodja in mož vsestranskih talentov č. g. dr. Jerko Gržinič. On je z navdušenjem takoj prišel poučevati v šoli petje, pomagati pri izvedbi njenih prireditev. Uspehi so že vidni in upamo, da bodo učenci v času njegovega bivanja v Clevelandu deležni še veliko kulturnih zakladov iz njegovih idej.

Slovenska šola ni sestavljena samo iz učencev, marveč predstavlja njen učiteljski zbor ono ogrodje, brez katerega bi šole že dolgo več ne bilo. Zato so uspehi posameznih učiteljev prav tako vredni novic. Učitelj osmega razreda g. Janez Smrdelj je koncem maja dosegel na Cleveland Institute of Art svojo prvo diplomu Bachelor Degree in Fine Arts. Mlademu g. Smrdelju iskreno čestitamo in mu želimo, da bi mu uspelo nadaljši svoje specializacije v tej deželi, saj bi Slovenska šola imela le koristi. G. Smrdelj, po rodu iz Slovenije, je namreč v tej deželi trenutno le na študijah.

Ko gledamo na uspešno preteklo leto nazaj, nas prične skrbeti bodočnost. Pa je to stara pesem: pri tej šoli vsaj že dvajset let. "Umreti nečemo...", vendar, da se to ne zgodi, moramo vsi nekaj narediti. Kaj, si lahko odgovori vsak sam, ako mu vest narekuje kako dolžnost do svojega naroda. Danes, ker

stojimo ravno pred letnim piknikom Slovenske šole, bi rad poudaril, da je za obstoj šole važna tudi finančna stran. Pri rešitvi tega problema bo pomagal vsak, kdor bo prišel v nedeljo, 27. junija, na Slovensko pristanovo in tam v prijetni družbi s svojimi prijatelji prebil nedeljo. Prostovoljci jim bodo nudili vse, kar je za prijetno zabavo potrebno, dobicek pa bodo uživali učenci Slovenske šole.

MS

IZ NAŠIH VRST

Oregon City, Ore. — Spoštovano uredništvo! Prilagam naročnino za eno leto in en dolar za tiskovni sklad.

Veliko let sem že naročena na Ameriško Domovino in vedno jo rada prebiram. Ona je moj prijatelj, saj me stalno obiskuje, in mi prinaša ljube domače pozdrave. Ne bi mogla biti brez nje, samo oči mi pešajo, ker sem že v letih.

Lepo vse pozdravljam in Vam želim vse najboljšje!

Mary Polajnar

Toronto, Ont. — Spoštovani! Ko obnavljam naročnino za eno leto, lepo pozdravljam uredništvo, upravo in vse sodelavce in dopisnike iz raznih krajev.

Z Ameriško Domovino sem zadovoljen, samo dostava je počasna in neredna. Pa vem, da to ni Vaša krivda.

Lep pozdrav!

J. Sparovec

Vesti iz Slovenije

Prenagla vožnja

Republiško tajništvo za notranje zadeve je sporočilo, da je bilo leta 1970 na slovenskih cestah 9,912 nesreč. V nesrečah je umrlo 620 ljudi, torej skoraj dva na dan.

Huje je bilo ranjenih 4,261, laže pa 6,912 oseb. Med vzroki nesreč je na prvem mestu prenatrta vožnja, na drugem neprevidno prečkanje cest in na tretjem vinjenost voznikov (v 1,197 primerih).

Dražja elektrika

Zaključni računi "Elektrogospodarstva Maribor" za l. 1970 izkazujejo 12,804,000 dinarjev izgube. Na izgubo je vplival v precejšnji meri uvoz 52 milijonov kwh iz Avstrije lani novembra in decembra zaradi izpadov v domačih elektrarnah.

Delavski svet je zaprosil slovensko vlado, da potrdi zvišanje cene električnemu toku za 30 odstotkov.

Katero smer za cesto

V Mariboru živahno razpravljajo, kje naj bi šla avtomobilska cesta št. IIj—Gorica na odseku Pesnica—Hoče. Poleg mestne variante, ki je načrtovana vzporedno z železniško progo skozi Maribor, se je pojavila vzhodna inačica, ki bi se začela v Hočah, prečkala Ptujsko cesto in nato mimo Brezja, Malečnika do železniške postaje v Pesnici.

V Ljubljani: "Univerza je zasedena!"

"Za proces demokratizacije javnega življenja..."

Pred kratkim smo povzeli poročilo tuje tiskovne agencije o študentski zasedbi Filozofske fakultete v Ljubljani. Sedaj je prišlo podrobno poročilo, ki ga je objavljamo:

Protestno študentsko gibanje proti obstoječim družbenim

Pravijo, da bi ta inačica bila 120 milijonov dinarjev cenejša, ker bi bila brez prehodov in most čez Dravo bi bil 550 metrov krajši, čeprav bi bila cesta 270 metrov daljša.

Načrti TAM-a v Mariboru

Tovarna avtomobilov in motorjev (TAM) ima v načrtu, da bo letos izdelala 7,200 vozil. Poleg tega hoče izdelati 1,900 ton rezervnih delov in 2,300 ton delov za kooperacijo.

TAM-u se je pridružilo tudi podjetje TZV "Boris Kidrič", ki izdeluje železniške voze.

Nov spomenik Maistru

Na mestu, kjer se nemški okupatorji pred 30 leti odstranili, kup osvoboditelja Maribora, generala in pesnika Rudolfa Maistra, so v poslopju mariborske občinske skupščine odkrili nov doprinski kip teje borca za slovensko severno mejo.

V Mariboru dražji plin

Mariborska plinarja je lani imela 234,217 dinarjev izgube. Ker se je medtem cena butanu dvignila, je vodstvo plinarne prosilo občino, da ji dovoli zvišati ceno plina od 62 na 75 par za kubični meter, kar bi pomenilo 20-odstotno zvišanje. Kljub povišanju bi bil plin še vedno cenejši kot elektrika.

Murska Sobota gradi vodovod

V Murski Soboti so začeli s polaganjem glavnega voda za mestni vodovod, ki ga bodo speljali že letos iz črpalnice v Črnskih mejah do vseh večjih industrijskih podjetij.

S polaganjem cevi za preskrbo gospodinjstev z vodo iz novega vodovoda bodo začeli prihodnje leto.

Čudno premišljevanje

Za Celjsko banko je sklenila tudi Novogoriška banka, da se pripoji kot podružnica k Ljubljanski banki. Preden so se odločili za Ljubljano, so se razgovarjali z Jugobanko in investicijsko banko v Beogradu. Uvideli so, da bo za krajevno gospodarstvo najboljše, če se vključijo v Ljubljansko banko.

Motorni vlak "Fiat"

Železniško transportno podjetje Postojna je preizkusilo na progi Jesenice—Sežana diesel-motorni vlak tovarne "Fiat" iz Turina. Poskus je pokazal vrsto prednosti te vleke v primerjavi z motornimi vlaki tovarne "Goša".

Zato namerava ZTP Postojna nabaviti 7 vlečnih lokomotiv za tovarni promet ter 5 parov motornih potniških vlakov za to progo, ki spada med naše najtežavnejše proge, in tako postopoma preiti od parne na diesel-vleko.

Podjetna Ribnica

Pri podjetju "Inles" so izgotovili leseno ogrodje za svoje novo prodajno skladišče v Nišu. Ribniški "Inles" je v zadnjih letih odprl v raznih krajih Jugoslavije več prodajnih skladišč.

Železniki se razvijajo

Središče Selške doline se kar lepo razvija. K razvoju so veliko pomagala tri podjetja: "Iskra", "Niko" in "Tehtnica". Iz zdruge "Niko", ki je dajala delo 15 ljudem, se je razvila industrija, ki daje kruh 1000 zaposlenim. Izdelki podjetij: elektromotorji, gospodinjstvi aparati, tehnične in pisarniške pribor, so se uveljavili na domačem in tujem tržišču.

razmeram v Socialistični republiko študentskimi akcijami. Na liki Sloveniji in proti razmeram na ljubljanski univerzi posebej je javno nastopilo že v ponedeljek, 24. maja tl. V avli fakultete se je ta dan dopolne zbralo okrog 150 študentov, ki so javno izrazili, da se ne strinjajo s kazenskim postopkom, ki je bil uveden proti trem njihovim tovarišem.

Izvršni odbor študentske skupnosti na fakulteti je tudi izdal letak, v katerem je pozval na izredno skupščino ter v njem med drugim pravi: "Sodne oblasti zavlačujejo obravnavo in čakajo na počitnice." Dalje v letaku pravijo, da sodišče "še do danes" ni odgovorilo na vprašanje o nadaljnjem postopku zoper omenjene študente, hkrati pa oblasti označujejo proces za političen, kar "sovpada z današnjo represijo proti študentom."

Letak ob koncu pravi, da se študentje "ne smejo pustiti izigrati" in da bodo "moral, če ne bo drugega izhoda, preiti na zasedbo fakultet in začeti z glavnostavko".

Ozadje teh sklepov študentske skupnosti na Filozofski fakulteti (vodje so člani partije, dasi mnogi samo po izkaznici, ne po prepičanju) so bili naslednji dogodki:

"Ta družba je spet razredna"

Dne 14. aprila tl. so imeli študentje na Aškerčevi cesti pred Filozofsko fakulteto javno protestno zborovanje. Na tem zborovanju, ki je bilo prenašano z zvočniki, je študent J. M. iz Ljubljane "hujskal", kakor pravi komunistični okrožni javni tožilec dr. Anton Skobir, zbrane študente z besedami: "Shod prav gotovo še ni končan, ker še ni dosegel svojega namena... Vedeti moramo, da ta družba ni družba, ni enotna družba, da smo vendar mi in drugi. Ta družba je spet razredna družba. Zato vas v svojem imenu s svojimi iniciativami pozivam, da ostanete vsi tukaj. Škoda, da nismo naredili španskih jezdecev z žičnico, zadaj pa bi morali stati naši ostrorelci, ki bi streljali policaje naravnost med oči."

Študent Filozofske fakultete A. F. je 5. in 6. maja tl. izobesil v avli fakultete dva plakata z naslovom "Polijski teror", kjer med drugim stoji: "Dogodilo se je v Ljubljani 24. aprila 1971. Študentje — nastopil je čas gverile, uprimo se avtoritarizmu" in "Študentje — nastopil je čas gverile — strnimo se v boju proti avtoritarizmu in porajajočemu se kapitalizmu!"

Študent L. M. iz Elektrotehniške fakultete pa je 7. maja tl. v gostinskem lokalu "Mrak" v Ljubljani zabavljal čez diktatorja Tita in družbene razmere ter je med drugim govoril: "To ni socializem, proč z rdečo buržoazijo, dol s komunisti... Rdeče knjižice (partijske legitimacije — op. ur.) bi zažgal sredi Trga revolucije v Ljubljani... Glej komunistične svinje, kaj počenjajo, to ni socializem..."

Komunistični javni tožilec dr. Anton Skobir obtožuje omenjene tri študente, da so "storili kaznivo dejanje žalitve predsednika države... kaznivo dejanje sovražne propagande... ker so ščuvali k nasilni spremembi družbene in državne ureditve... kaznivo dejanje hujskanja k upiranju".

"Soglašamo z akcijami študentov"

Pedagoško-znanstveni svet univerze v Ljubljani je nato na svoji 5. redni seji 25. maja tl. (kljub "prazniku" Titovega 79. rojstnega dne) poslušal poročilo dekana filozofske fakultete in študentskega akcijskega odbora o "intervenciji organov javne

varnosti" (policije) v zvezi s podlagi teh poročil in razprav je p e d a g o š k o - z n a n s t v e n i s v e t p o d p r e d s e d s t v o m p r o f . d r . i n ž . M i r j a n a G r u d n a k o t r e k t o r i a u n i v e r z e p o t e g n i l s š t u d e n t i i n m e d d r u g i m j a v n o p r i b i l , d a " s o g l a s a z a k c i j a m i š t u d e n t o v " z a d o s e g e " u t e m e l j e n i h i n u p r a v i č e n i h z a h t e v " , m e d k a t e r e š t e j e " z l a s t i t i s t e z a h t e v e , k i m e r i j o n a u r e d i t e v p o l o ž a j a i n v l o g e u n i v e r z e v d r u ž b i , n a u r e d i t e v p o l o ž a j a š t u d e n t o v i n s e v e d a t u d i t i s t e z a h t e v e , k i s o v z v e z i s p o s p e š i t v i j o p r o c e s a d e m o k r a t i z a c i j e j a v n e g a ž i v l j e n j a . "

Pedagoško-znanstveni univerzitetni svet nadalje protestira proti poseganju policije na univerzo brez "predhodnega dogovora z rektorjem oziroma pristojnem dekanom, po potrebi pa tudi s predstavniki študentov" in zahteva, da je treba "kazenski postopek" zoper nekatere študente v skladu z veljavnimi predpisi pospešiti. Isti svet tudi s protestom ugotavlja, da "sredstva javnega obveščevanja včasih enostransko in pomanjkljivo obveščajo javnost o dogodkih in o stanju na univerzi ter o stališčih študentskega gibanja. Spričo tega pedagoško-znanstveni svet univerze poziva odgovorne dejavnike pri sredstvih javnega obveščanja, naj poskrbijo za objektivnost in odprto poročanje tudi o teh vprašanjih."

Ker na svoje proteste ne študentje ne pedagoško-znanstveni svet ljubljanske univerze niso dobili od komunističnih oblasti zadovoljivega odgovora, kljub zadevni "interpelaciji" v slovenskem komunističnem parlamentu "poslanca" študenta Toneta Remca, so študentje nato 26. maja tl. ob 10. uri dopolne "za nedoločen čas" zasedli poslopje Filozofske fakultete na Aškerčevi cesti. Izobesili so transparent: "Univerza je zasedena!"

13 točk in partijska skleroza

Vzrok za zasedbo so študentje izrazili v 13 točkah, od kazenskih postopkov zoper tri študente, preko zahtev za suverenost sodišč in reforme univerze in študija na njej do problemov socialne diferenciacije. Sklenili so, da ne bodo šli na cesto, za mirno zasedbo fakultete pa so dobili privoljenje tako dekana filozofske fakultete, kakor njenega pedagoško-znanstvenega sveta.

Popoldne istega dne so imeli na fakulteti zborovanje, na katerem je med drugim govoril tudi dekan fakultete prof. dr. Dragotin Cvetko. Ta je podprl stališče znanstveno-pedagoškega sveta fakultete in soglašal s študentskimi akcijami. Tajnik univerzitetnega partijskega komiteja Gojko Stanič je skušal miriti študente, da ne bi svojih vprašanj "reševali fizično. Vodi ti je treba predvsem intelektualno bitko", je skušal dialogirati Stanič.

Zasedba Filozofske fakultete je trajala en teden. Študentje so izdajali tudi svoje fakultetno glasilo, ki so mu dali naslov "SP" (Slovenski poročevalec? - op. ured.), s profesorji, ki so kljub zasedbi prišli na fakulteto, pa so "razpravljali" o "dilemah, ki danes ne pretresajo samo naše univerze, temveč univerze povsod po svetu", kakor je zapisal neki D. Z. v ljubljanskem Delu.

Pred fakultetnim poslopjem so se vse dni zasedbe zbirale grude Ljubljancev in komentirale razvoj. Študentje so uživali simpatije prebivalstva, dasi je padla marsikatera pikra opazka tudi na njihov račun. Odgovornost za sedanje brezupne družbene in gospodarske razmere, ki zadevajo tudi najvišje slovenske učne ustanove, kakor je Ljubljanska univerza, nosijo namreč partijski izobraženi sloj, ki krojijo vso usodo slovenskega naroda. Ta pa nikakor ni rojstnega dne) poslušal poročilo dekana filozofske fakultete in študentskega akcijskega odbora o "intervenciji organov javne vodstva. S. S.

STEFAN ZWEIG:

Skrivnost, ki žge

V TROJE

Kakor se je uro pozneje izkazalo je bil načrt sijajen in do skrajnih podrobnosti posrečen. Ko je mladi baron, ki se je namenoma nekoliko zakasnil, stopil v jedilnico, je Edgar planil s sedeža, vneto pozdravil s srečnim smehljajem in mu pomignil. Obenem je zgrabil svojo nemirjeno prigovarjal ter kazal na barona s kretinjami, ki so vzbujale pozornost. Posvarila ga je v zadregi in vsa rdeča zaradi njegovega preživahnega obnašanja. Vendar pa se ni mogla ubraniti, da ne bi za hip pogledala tja in dečku izpolnila želje, kar je baron takoj izbral in se spoštljivo priklonil. Poznanstvo je bilo sklenjeno. Morala je odzdraviti, a je od sedaj naprej sklanjala obraz še globlje nad krožnik in se skrbno izogibala, da bi se tekotom večerje še enkrat ozrla tja. Drugače Edkar, ki je neprestno kukal tja, enkrat je poskušal celo, da bi tja čez govoril, nedopustnost, ki mu jo je njegova mati takoj odločno zavrnila. Po večerji mu je velela, naj gre spat: začelo se je pošepetavanje med njim in materjo, in končni rezultat tega je bil, da je na njegove vroče prošnje popustila in mu dovolila iti k drugi mizi in se priporočiti svojemu prijatelju. Baron mu je rekel par prisrčnih besed, ki so zopet vžgale plamen v otrokovih očeh; kramljal je z njim par minut. Nenadoma pa je vstal in se s spretnim obratom zasuknil tja k drugi mizi. Cestital je nekoliko zmedeni sosed k njenemu pametnemu, razvitemu sinu, hvalil je predpoldan, ki ga je bil z njim tako sijajno prebil — Edgar je stal zraven, rdeč od veselja in ponosa —, in se je končno pozanimal za njegovo zdravje, tako natančno in s tolikimi drobnimi vprašanji, da je mati bila prisiljena odgovarjati. In tako sta nehotе zašla v daljši razgovor, kateremu je deček prisluškoval ves srečen in poln spoštovanja. Baron se je predstavil in zdelo se mu je, da je njegovo zvenčeno ime napravilo na ničemurnico nekakšen vtis. Vsekar je bila do njega izredno služna, četudi se ni nič razdajala in se je celo zgodaj poslovila, zaradi dečka, kot je pristavila v opravičilo.

Ta je divje ugovarjal, da ni truden in je pripravljen bedeti vso noč. Toda že je bila njegova mati ponudila baronu roko, ki jo je spoštljivo poljubil.

Edgar je to noč slabo spal. V njem je bila zmes blaženosti in otročjega obupa. Kajti danes se je zgodilo nekaj novega v njegovem življenju. Prvič je posegel v usodo odraslih. Pozabil je, že v polspanju, na svojo lastno otroškost in nenadoma se je zdel samemu sebi velik. Do danes je imel, samotno vzgojen in često bolehen, malo prijateljev. Za vso njegovo potrebo po neznanosti ni bilo nikogar razen staršev, ki so se zanj malo brigali, in pa služabnikov. In silo ljubezni meritimo vedno napačno, če jo vrednotimo samo po njenem povodu in ne po napetosti, ki je pred njo, po onem votlem, temnem prostoru razočaranja in samote, ki leži pred vsemi velikimi godogki srca. Pretežno, nezdravljeno čustvo je tukaj čakalo in se vrglo sedaj z razprostrtimi rokami nasproti prvemu, za katerega je mislilo, da to zasluži. Edgar je ležal v temi, srecen in zmeden, hotel se je smejeti a je moral jokati. Kajti ljubil je tega človeka kakor ni ljubil nikdar niti prijatelja niti očeta in matere, niti Boga. Vsa nezrela strast njegovih prejšnjih let se je oklenila slike tega človeka, čigar imena pred dvema urama še poznal ni.

Toda bil je vendar dovolj pameten, da ne bi bil v stiski zaradi nepričakovosti in svojevrstnosti tega novega prijateljstva. Kar ga je tako zelo motilo, je bil občutek lastne nevrednosti, lastne ničevosti. "Ali pa sem ga vreden jaz majhen deček z dvanaestimi leti, ki ima še šolo pred seboj, ki ga zvečar predvsem drugimi pošljejo v posteljo?" se je mučil. "Kaj mu morem biti, kaj mu morem nuditi?" Prav ta mučno občutena nezmožnost, da bi kakorkoli mogel pokazati svoje čustvo, ga je delala nesrečnega. Če je sicer vzljudil kakega tovariša, mu je bilo prvo, da je razdelil z njim par majhnih dragocenosti svojega pulta, pisemske znamke in kamenje, otročje imetje otroške dobe. Toda vse te reči, ki so mu bile včeraj še zelo važne in so ga izredno mikale, so se mu zdale danes brez vrednosti, prisvojene in zaničevanja vredne. Kajti kako bi mogel nuditi kaj takega temu novemu prijatelju, kateremu se ni upal odgovarjati niti s "ti"! Kje je bila pot, možnost, kako izdati svoja čustva? Vedno bolj je občutil muko, da je majhen, da je nekaj polovičnega, nezrelega, otrok z dvanaestimi leti. Se nikoli ni tako divje preklinjal, da je otrok in tako srčno hrepenel, da bi se zbudil tak, kakor je sanjal: velik in močan, mož, odrasel kakor drugi.

V te nemirne misli so se hitro vpletale prve pisane sanje iz tega novega sveta možnosti. Edgar je končno zaspal s smehljajem, toda vendar je spomin na jutrišnji dogovor izpodkopal njegov spanec. Že ob sedmi uri je planil pokonci v strahu, da bo prišel nepoznano. Urno se je obkelel, stekel pozdravit začuden mater, ki ga je sicer mogla je z muko spraviti s postelje in je zdiral navzdol, še preden ga je mogla dalje spraševati. Do devete ure je begal nestrpnost naokrog, pozabil je zajtrkovati in je skrbel edino le za to, da bi prijatelja ne pustil predolgo čakati za sprehod.

Ob pol desetih je končno prišel baron brezskrbno in leno pohajkujoč. Ze davno je seveda pozabil na dogovor, sedaj pa, ko je deček željno pridrljal k njemu, se je moral smehljati nad toliko strastjo in je bil pripravljen, svojo obljubo izpolniti. Vzel je dečka zopet pod roko in hodil z njim, ki je kar žareč od sreče, sem in tja. Rahlo, toda s poudarkom pa je odklonil, da bi že zdaj pričela skupni sprehod. Zdelo se je, da na nekaj čaka, vsaj njegov pogled je meril nato, ker je nervozno otipaval vrata. Nenadoma pa se je vzravnal. Edgarjeva mama je vstopila in prišla, prijazno odzdravljajoč k obema. Pritrjevalno se je smehljala, ko je zvedela o nameravnem sprehodu, ki ji ga je bil Edgar zamočlal kakor nekaj predragocenega, bila pa je naglo pripravljena, da se jima na povabilo barona pridruži.

Edgar je postal takoj godrnjav in si je grizel ustnice. Kako neumno, da je moral za prav sedaj priti mimo! Ta sprehod je veljal vendar samo njemu in če je svojega prijatelja predstavil tudimami, potem je bila to le ljubeznjivost z njegove strani. Toda deliti ga zaradi tega ni hotel! Ze se je zganilo v njem nekaj kot ljubosumje, ko je opazil prijanost barona do svoje matere.

(Dalje prihodnjič)

Globoka jezera

Velika jezera v Severni Ameriki so tektonskega izvora ter so zato tudi sorazmerno globoka, najgloblje je Gornje jezero, ki je tudi največje po površini. Pretoki iz jezera v jezero so plitvi.

Rojak Rudi Perhinek dopolnil 65 let

CLEVELAND, O. — Danes, 23. junija, praznuje kremeniti narodnjak, poznani oficir kraljevske jugoslovanske vojske, eden najbližjih pomočnikov generala Draže Mihajloviča, podpolkovnik Rudolf Janez Perhinek 65-letnico svojega plodnega življenja.

Rodil se je v vasi Sv. Križ pri Gorici od očeta Karla in matere Karmen. Ze pod rodnim krovom se je Rudi od svojih staršev navzel ljubezni do svojega naroda. Na sokolskem zletu v Sv. Križu leta 1909 je že nastopil kot naraščajnik v sokolskem kroju. Leta 1961 se je moral družina preseliti zaradi bližine fronte v Novo mesto na Dolenjskem. V gimnaziji je Rudi postal še bolj vdan sokolski ideji in je od takrat globoko prepričan o velikem poslanstvu sokolskega pokreta. Bil je tu pod neposrednim vplivom našega svetovnega olimpijskega prvaka Leona Štukla in pod strogim nadzorstvom starega mladinskega vzgojitelja Papeža. Med ostalimi profesorji narodnjaki, ki so ga vzgajali, so bili tudi Ferdo Seidl, Kelemina, Lovš in drugi.

Mlademu fantu, ki je ljubil lepoto svoje domovine, kateri je že božja Previdnost ukazala, da v njej Slovenci, Hrvati in Srbi žive v najtesnejši povezanosti, na zunaj kot en političen narod, edin in složen, da se tako ubranijo vseh neprijateljev, ki komaj čakajo, da ga posamič uničijo in potem med seboj razdelijo njih lepo domaćijo, se po končani gimnaziji ni bilo težko odločiti za vstop v vojno akademijo kraljevine Jugoslavije.

Kot vojni kadet je bil odrejen za delegata vojne akademije na proslavo rojstnega dne kraljice Marije v dvoru 9. januarja. Kralj Aleksander, ki se je z vsemi prisotnimi rokoval, pride tudi do mladega kaplarja Rudija. Mu poda roko in ga še vpraša, po vprašanju, kako mu je ime, od kod je doma. Odgovor: "Vaše Veličanstvo, iz še neosvobojene Jugoslavije." Kralj pogleda, kdo je v bližini, še enkrat stisne roko kadetu Rudiju in brž začne razgovor z vojvodom Petrom Bojovičem. Na Rudijevo zahtevo je pisatelj vojne geografije, sedaj pokojni general Stevan Živanović spremenil ime najvišjega vrha na Gorjancih iz

Gere v Trdinov vrh.

Leta 1928 je Rudi kot podpolkovnik nastopil službo pri kraljevi gardi. Kraj Aleksander ga je takoj prepoznal in ga vprašal: "Kako si, Rudolf, iz še neosvobojene Jugoslavije?"

Istega leta je Rudi prisostvoval v vojni delegaciji na Vsesokolskem zletu v Pragi. Odred jugoslovanske vojske je bil pod komando Slovencev, starih Sokolov, sedaj pokojnega Mirka Burje, tedaj majorja in poročnika Ermina Rataja. Ko je služil v kraljevi gardi, je imel Rudi priliko, da iz bližine gleda na dogodke v Beogradu in v dvorski bližini. Večkrat je bil v spremstvu članov kraljevske družine, ko so potovali po naši domovini.

Ko je leta 1936 vodil svojo četo pri procesiji sv. Rešnjega Telesa po beograjskih ulicah, mu je prijatelj zaklical iz publike: premeščen si v Uroševac na Kosovem polju. Tega dne je bilo premeščenih 36 komandirjev iz beograjskega garnizona po raznih mejah Jugoslavije in "rov-tarskih" garniznih, ker jih predsed. vlade ni smatral za svoje v slučaju izbruha revolucije v prestolnici, ki se je dal slutiti zaradi zadržanja Stojadinovića in njegove mednarodne politike, opuščanja prijateljstva do Francije in Anglije in Male antante.

V Uroševcu je bil le osem mesecev, vendar mu je uspelo zapustiti tu lep spomin na kratko bivanje na Kosovem. Dokončal je stavbo oficirskega doma, ki sta jo začela zidati Slovenca podpolkovnik Unger in Franjo Finžgar. Od tu je odšel na višjo šolo Vojne akademije leta 1937. Izpiti je napravil kot prvi v rang. Na višji šoli so mu bili profesorji med drugimi tudi Mirko Burja, Franc Tomše in Draža Mihajlovič, ki je prišel v Beograd s položaja načelnika štaba komande za utrdbe, katere komandant je bil Lav (med okupacijjo Leon) Rupnik. V to dobo spada še interesantna izjava, ki jo je dal graduirancem oficirjem general Milan Nedič, ko se je vrnil z obiska nemške vojske leta 1939. Poročilo knezu Pavlu in Generalštabu je končal z besedami: "Težko narodu, na katerega se bo zrušila ta strašna vojna mašina."

27. marca 1941 ga najdemo v službi v Beranah v Crni gori. Bil je načelnik štaba komskega odreda pod poveljstvom generala Ljubomira Novakovića, odred sam pa je bil pod neposrednim

poveljstvom 3. armije z generalom Milanom Nedičem na čelu.

17. aprila je zvedel od komandanta baze Hrvata Ivana Broza, podpolkovnika, ki je manevriral s hrano tako, da je komski odred ostal brez hrane 11 dni, za podpisano premirje.

22. aprila 1941 je "čika Rade" začel organizirati, ker kapitulacije ni priznal, Jugoslovansko vojsko v domovini in napisal študijo "Osnova za organizacijo Jugoslovanske vojske v domovini". Ze 16. in 17. julija pokaže uspeh svojih organizacijskih in poveljniških sposobnosti, ko je prisilil italijanskega generala, poveljnika divizije Messina, da se preda in podpiše premirje na Rudijevo pisalni mizi v hiši Dušana Popovića. Hišo so pozneje zažgale trupe divizije Venezia.

21. oktobra 1941 je bil na Ravni gori pri polkovniku Draži Mihajloviču, da mu poda poročilo o stanju v Crni gori in poveže vojne enote v bolj enotno komando. 9. novembra 1941 je bil imenovan za delegata Vrhovne komande na terenu Crne gore, Sandžaka in Metohije. V vasi Osionica pod planino Golija 24. decembra 1941 z dekretom postavlja kapetana I. klase Pavla Gjurišica za komandanta Limskih odredov jugoslovanske vojske.

Leta 1942 pride tajno v Beograd, da nabavi material za komunikacije. Sestal se je tudi s predsednikom vlade "srpskogospasa" arm. gen. Milanom Nedičem. Razgovori so bili takšne narave, da je general zahteval, da se drugi dan ponovno sestane.

Leta 1942 je kot delegat in polni nosilec načelnika štaba jugoslovanske vojske gen. Mihajloviča spremljal operacije "čiščenja" oblasti med reko Limom in reko Drino od komunističnih oddelkov. Po končanih operacijah na Drini je bil poklican v štab Vrhovne komande. V vrhovni komandi so bili tudi Slovenci, kapetan Pevec, ki je bil načelnik za komunikacije, šef za cifre dr. Boris Sušteršič, specialne dolžnosti Prekoršek in pa major Ivo Pregelj, katerega so Nemci, potem, ko jih je tri dni varal, da je on Draža Mihajlovič, ustrelili. S tem je rešil življenje Draži in njegovemu odredu. V vrhovni komandi je bil takrat postavljen za delegata pri 15. korpusu in za delegata V. komande za Albanijo. Kljub vsej njegovi organizacijski sposobnosti čika Radi ni uspelo postaviti

na "Zlati" blizu Podgorice pravega človeka za komandanta Jugoslovanske vojske na področju Crne gore. Radi odbijanja dolžnosti starejših po činu je bil končno za komandanta postavljen kapetan Pavle Djurišić. Tu leži razlog za poznejše strašne odnose med komandanti.

Rudi je bil v štabu, ko so se začele operacije na Neretvi. Tu ga je Britanec Bailey vprašal za mišljenje, ali bo Jugoslovanska vojska pod komando Draže tolkla sile pod komando Tita. Odgovor je bil sicer pozitiven, vendar izid bitke ni bil tak, kot so Angleži pričakovali. Tito je sicer prvo bitko izgubil, vendar se je hitro znašel v zmedi. Med tem so Angleži v Teheranu igrali na napačno karto.

Meseca maja 1943 so Nemci začeli pritiskati od Čakora, Sjenice, doline Lima proti Plevljam. Mihajlovič se je umaknil proti severu, kjer so ga čakali odredi polkovnika Keserovića, Rudi pa je ostal na terenu okoli Beran, da kamuflira Dražin umik. 13. maja piše pismo Djurišiću, naj ne čaka Nemcev v Kolesinu. Na žalost ga ta ni poslušal in Nemci so nato 14. maja razorožili Djurišića in tisoče odličnih borcev odpeljali v ujetništvo. Vendar čika Rade ni izgubil poguma. Borbe so se nadaljevale in končno je, ko je bil teren od Lima do Drine očiščen komunistov, nastanil štab v Novi Varoši. Od tu je organiziral odhod delegatov Sandžaka iz Crne gore v vas Ba, kjer se je sestel baški kongres, ki je izdal poznano Baško resolucijo.

V tem času je Rudi izvedel od Vrhovne komande, da ga komanda Slovenije išče že tretjič za štab Slovenije, da pa ni bilo tem nikoli obveščen, ker je bil na terenu prepotreben. Draža mu je tedaj dovolil oditi, vendar je radi prošnje ostalih komandantov ostal.

Še ko so bile borbe proti komunistom v teku, se je Pavle Djurišić vrnil iz ujetništva. Sedaj v činu podpolkovnika, ki mu ga je dal gen. Mušički, komandant "Sprskih dobrovoljskih odredov". Ko je britanska misija z Bailejem na čelu dobila nalogo oditi iz štabov jugoslovanske vojske (odlok teheranske konference), je na konferenci v Priboju uspelo zbranim komandantom, med njimi Rudiju, poslati z njimi Lukačevića, da on poroča o stanju v Londonu. Tu je bil prisoten potem pri poroki kralja Petra II.

28. februarja 1944 je Rudi s telegramom postavljen za načelnika štaba Severnih pokrajin, kjer je bil komandant div. gen. Djukić. Ker se muslimani na teritoriju okoli Sijenice niso obnašali človeško do srbskega življa, je čika Rade odšel na prošnje vseh 2. marca v Sijenico, da se tam sestane s prvaki muslimanov, posebno še s Hasanom Zvizdico. 3. marca 1944 enote nemške divizije Brandenburg obklopijo mesto in tako pade Rudi z dekretom v žepu, da je načelnik štaba severnih pokrajin, Nemcem v roke. Iz zaporov Gestapa v Beogradu je odšel Rudi 1. maja 1944 v vojno ujetništvo, ker je Wehrmacht imela dokaz, da je Rudi res ves čas vojne nosil uniformo jugoslovanske vojske z vsemi znaki reg. jug. vojske in čin majorja. Med vojno je bil Rudi trikrat predlagan in dvakrat odklikovan s Karadjorjevo zvezdo in bil postavljen privrkat v čin majorja in je šele po osvoboditvi zvedel za napredovanje v podpolkovnika.

Po končani drugi svetovni vojni se Rudi kot veren oficir svoji prisegi ni vrnil v domovino. Ostal je v emigraciji in končno prispel v Cleveland. Po dolgem času mu je uspelo dobiti k sebi ženo go. Vido in mlajšo hčerko Gordano. Starejša hčerka se je že preje poročila s poznanim jugoslovanskim nogometašem g. Zebeem. Po končanih študijah se je poročila še mlajša hčerka Gordana z Milošem Ukmarjem, sinom poznane slovenskega zdravnika v Clevelandu. Sedaj

pet vnukinj, Gordana, Maja, Aleksanda, Katarina, Viktorija, zaokrožajo najožji krog Rudijeve družine.

V Clevelandu je Rudi poleg rednega dela takoj prijel za delo med jugoslovansko emigracijo. Pomagal je pri Združenju vojnih ujetnikov kraljevine Jugoslavije, pri Združenju borcev kraljeve jug. vojske Draže Mihajloviča, pri Srbski bratski pomoči. Zadnja leta posveča vse svoje moči po komunistih razpuščenim, nekdanjem najbolj ponosni organizaciji Sokol. Brat Rudi je zaposlen kot Senior Assistant Civil Engineer pri City of Cleveland, kjer vestno opravlja svoje delo. Moram tudi omeniti, da nikoli ne odreče pomoči svojim jugoslovanskim rojakom, če se ti slučajno znajdejo v neugodnem položaju.

Prijatelj, posebno Sokoli s svojim starešinom dr. Valentinom Benedikom bratu Rudiju čestitajo k 65-letnici in mu žele, da bi bil še dolga leta njim in svojemu narodu v ponos.

Na mnoga leta! Zdravo!

Stane Zakrajšek

Prva žrtve pakistanske državyjanske vojne: šole

ISLAMABAD, Pak. — V mirnih časih ni bila pakistanska javna uprava sovražna splošni ljudski izobrazbi, ni pa tudi žrtvovala preveč denarja zanj. Doživela je pa izobrazba tudi svoja presenečenja. Tako je menda sedaj v Pakistanu skoraj 200,00 absolventov visokih šol, ki ne morejo najti zaposlitve. Da so mnogi med njimi zašli na levo pota, ni težko razumeti. Prav ti delajo največ preglavic varnostnim organom.

Zato so sedanje oblasti v Pakistanu prosveti bolj sovražne kot naklonjene.

To bo imelo hude posledice posebno za splošno izobrazbo. Mnogo ljudskih šol ne bo več odprtih, ker manjka denarja. Omejen bo tudi pouk na srednjih, strokovnih in visokih šolah. Kar je bilo tujih misij v Pakistanu, ki so pospeševale prosveto, so vse odšle domov in nihče ne ve, kdaj so bodo vrnille, ako se sploh bodo. Žalostno stanje v pakistanski prosveti je najboljše dokaz, v kakšno tragedijo je dežela zagazila. Pri tem se pakistanska uprava še prepira z vsem svetom glede bengalskih beguncev in jih noče privabiti domov, ker jih smatra za možne sovražnike.

Pompidou hoče okrepiti oborožene sile Francije

TOULON, Fr. — Ob koncu največjih vojaških vaj oboroženih sil Francije po drugi svetovni vojni je predsednik republike G. Pompidou pred pomorsko revijo tu, ko so letele nad njim enote letalstva, dejal, da bodo francoske oborožene sile okrepjene, ker to zahteva mesto Francije v svetu.

Na tiskovni konferenci je posebej poudaril važnost, ki jo Francija daje Sredozemskemu morju. To je v francoski zgodovini zadnjih dveh stoletij igralo posebno važno vlogo, saj je Francija ustvarila na njegovem južnem bregu obsežni imperij.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Enodružinska hiša, 2 kuhinji, 4 sobe spodaj, 4 gori. Vse prenovljeno. Med E. 185 in Euclid. Samo resni kupci, kličite lastnika 531-2489 po 5. uri.

(122)

V najem

5-sobno neopremljeno stanovanje se odda v svetovidski okolič. Za pojasnila kličite od 9. dop. do 5. pop. 881-2345.

(125)

WILLOUGHBY

Modern 2-3 bedroom, adults, \$155 - \$165 a month. Call 946-9699

(126)

RESTAVRACIJA NA KOLESIH — Angleži imajo včasih bistre, izvirne misli in zamisli. Tako so spremenili nadstropni avtobus v restavracijo, iz katere si je mogoče ogledati med resto vse zanimivosti Londona. Na spodnji sliki vidimo notranjost gornjega dela avtobusa z restavracijo, kjer lahko dobi prostor 24 oseb, med tem ko je prijetlje urejeno za kuhinjo. Zgornja slika kaže avtobus na mostu preko Temze.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Če vzameva stvar logično, imate prav, Valentina, toda recite, kar hočete, vendar me ne spravi nič od tega instinktivnega občutka. Mislim, da bodo ta mož pri vsem, kar se mi more zgoditi v bodočnosti še dobrega, igral važno ulogo, kajti zdi se mi, da pozna njegov bistri pogled mojo usodo in jo vodi njegova roka."

"Torej je prerokovalec?" pravi Valentina smehljaje.

"Na mojo čast," odvrne Maksimilijan, "večkrat čutim skušnjavo, da bi to verjel; toda on je dober prerokovalec."

"O," pravi Valentina žalostno, "seznanite me s tem možem, Maksimilijan, da mi pove, če me odškoduje ljubezen za vse, kar sem trpela in imam še trpeti."

"Uboga prijateljica! A saj ga poznate!"

"Jaz?"

"Da."

"To je isti, ki je rešil življenje vaši mačehi in vašemu malemu bratu."

"Grof Monte-Cristo?"

"Da."

"O," vsklikne Valentina, "ta ne more biti nikdar moj prijatelj, ker je prevelik prijatelj moje mačehi."

"O, če bi vedeli, Maksimilijan! Saj ni več Edvard oni, ki je gospodar v hiši, ampak grof; gospa Villefort ga išče in ga časti kot človeka, v katerem je poosebljena vsa človeška znanost; občuduje, čuje, občuduje ga moj oče, ki trdi, da ni slišal nikdar, da bi bil izrekal kdo z večjo zgovornostjo tako vzvišene ideje; obožuje ga Edvard, ki mu kljub svojemu strahu pred njegovimi velikimi, črni mi očmi hiti naproti, če ga vidi prihajati, se obesi nanj ter mu odpre roko, v kateri najde vselej kakšno krasno igračo: grof Monte-Cristo tukaj in pri mojem očetu ali pri moji materi, on je tukaj doma in on ima tukaj ukazovati."

"Torej prav, ljuba Valentina! Če je tako, kakor pravite, ste morali že občutiti, kako vpliva njegova prisotnost, ali pa bode čutili zelo kmalu. In v Italiji se snide z Albertom Morcerfom... in reši ga oblasti bandi-

tov; v Parizu zagleda gospo Danglarsovo in ji pokloni kratek darilo; vaša mačeha in vaš brat se peljeta mimo njegovih vrat, in njegov Nubijec ji ma reši življenje. Temu možu se vidi, da ima moč, vplivati na dogodke, stvari in ljudi. Nikdar še nisem videl, da bi se družil tako priprosto okus s toliko razsipnostjo. Kadar me pogleda, je njegov smehljaj tako sladek, da pozabim, kako gorjup se zdi drugim. O, povejte mi, Valentina, ali se je vam nasmejljal tako? Če je to storil, bode te srečni."

"Meni!" pravi mlada deklica. "O moj Bog, Maksimilijan, mene niti ne pogleda, oziroma se obrne proč, če grem mimo njega. Pojdite, pojdite, on ni velikodušen ali pa nima, kakor trdite, onega bistrega pogleda, ki čita v dnu srca; če bi imel namreč ta pogled, bi bil videl, da sem nesrečna, in če bi bil velikodušen in bi bil videl, da sem nesrečna in zapuščena v tej hiši, bi me s svojim vplivom, ki ga ima v tej hiši, čuval in bi, ker igra po našem mnenju ulogo solnce, ogrel z jednim svojih žarkov moje srce. Vi menite, da vas ljubi, Maksimilijan? Ej, moj Bog, od kod veste to? Napram častniku, ki meri pet čevljev in osem palcev, ki ima dolge brke in veliko sabljo, kaže vsakdo prijazen obraz, a vsakdo tudi misli, da jokajočo, zapuščeno mlado deklico lahko vtopi v žlici vode."

"O, Valentina, vi se motite, to vam prisegam."

"Če bi bilo tako, Maksimilijan, bi bil on, ki se hoče, kakor se zdi, v naši hiši vgnezditi, z menoj drugačen in počastil bi me bil, čeprav samo enkrat, z onim smehljajem, katerega prosilavljate vi; toda ne; vide, da sem nesrečna in se nihče ne briga za me, čuti, da mi ne morem biti na nikak način koristna, in se dela, kakor da me ne vidi. Kdo ve, če me ne bode po svojih močeh preganjal, da ugodim gospe Villefortovi ali njenemu sinu? Odkrito rečeno, Maksimilijan, jaz nisem bitje, ki zasluži, da se ga prezira tako brez vzroka: to ste mi rekli vi. Ah, oprostite," pravi deklica, opazivši vtis, katerega so napravile njene besede na Maksimilijana, jaz sem slaba in vam pravim o onem možu stvari, o katerih niti sama nisem vedela, da se nahajajo v mojem srcu. Glejte, ne tajim, da vpliv, o katerem govorite, eksistira in da ima ta vpliv celo na me, toda če ga ima, ga ima, kakor vidite, na pogubonosni način."

"Prav, Valentina," pravi Morrel z vzdihom, "ne govoriva več o tem! Ničesar mu ne povem."

"Ah, prijatelj," pravi Valentina, "vidim, da vas žalim. O, če bi mogla stisniti vašo roko in vas prositi odpuščanja! Toda končno vendar ne želim nič boljšega nego to, da bi morala priznati, da sem podlegla. Povejte mi torej, kaj je storil ta grof Monte-Cristo za vas."

"Priznati vam moram, da me spravljate v zadrego, Valentina, in to z vprašanjem, kaj je storil grof za me. Ničesar vidnega, to pač vem; tudi je, kakor sem vam že rekel, vse, kar me vleče k njemu, le instinktivno in nima nobega vzroka, izvirajočega iz razuma. Ali je solnce kaj storilo za me? No; greje me, in pri njegovi luči vidim vas, to je vse. Ali je ta ali oni prijetni vonj kaj storil za me? Ne; ugaja mi in zadovoljuje jednega mojih čutov; drugega vzroka za to, da ljubim ta vonj, ne morem na-

vesti. Moje prijateljstvo do njega je skrivnostno kakor njegovo do mene. Skrivnen glas mi pravi, da je to nepričakovano prijateljstvo več nego slučaj. V njegovih najpriprostejših dejanjih in v njegovih najtajnejših mislih nahajam soglasje s svojimi dejanji in mislimi."

"Smejali se mi bode, Valentina, toda odkar poznam tega moža, imam absurdno idejo, da pride vse, kar doživim dobrega, od njega. Porečete, da sem živel trideset let, ne da bi rabil tega pokrovitelja, ali ni res? A vendar poslušajte na primer to: za soboto me je povabil k obedu; to pri prijateljstvu, ki vlada med nama, ni nič posebnega, ali ni res? A kaj sem izvedel pozneje? K obedu so povabljeni tudi vaši stariši. Spoznam jih, seznanim se z njimi, in kdo ve, kaj iz tega lahko nastane? Vse to je navidezno le priprosto slučaj; toda jaz vidim v tem nekaj, kar vzbuja moje strmenje; iz tega črpam zaupanje, kateremu se čudim sam. Mislim, da me hoče grof, ta posebni mož, ki izve vse, seznaniti z gospodom in gospo Villefort, in večkrat, to vam prisegam, sem že poskušal čitati v njegovih očeh, če ve za mojo ljubezen."

"Moj ljubi prijatelj," pravi Valentina, "smatrala bi vas za vizionarja in se resnično bala vaših oči, če bi govorili vedno tako. Kako? V tem dogodku vidite vi več nego slučaj? Premislite vendar! Moj oče, ki ne gre nikdar nikamor, je odbil gospe Villefort vsaj desetkrat prošnjo, da bi sprejel to povabilo, dočim ona baš nasprotno kopirni po-

tem, da bi spoznala opravo tega izvanrednega naboba ter ga videla kot gostitelja; in končno je z velikim trudom dosegla, da jo bode spremljal. Ne, ne, verjemite mi, Maksimilijan, kar se tiče vas, nimam pričakovati na tem svetu pomoči od nikogar razun od svojega ubogega deda, ki je mrtvo truplo, in opore od nikogar razun svoje matere, ki je senca."

"Cutim, da imate prav, Valentina, in da je razum na vaši strani," pravi Maksimilijan; "toda vaš nežni glas, ki ima sicer na me tako velik vpliv, me danes ne prepriča."

"Prav tako kakor tudi vaš ne mene," odvrne Valentina, "in priznam vam, če mi nimate navest nobenega drugega slučaja, da..."

"Imam ga," odvrne Maksimilijan obotavljaje; "toda priznati

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanem sporočamo žalostno vest, da nas je v 84. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra tašca in teta

TEREZIJA IGLIČ
roj. DOLINSEK

Pogreb drage pokojnice je bil v ponedeljek 10. maja ob 4. popoldne iz hiše žalosti Prevoje št. 45 na pokopališče v St. Vid, Slovenija. Ob tej težki nenadomestljivi izgubi naše dobre mame se iskreno zahvaljujemo vsem za izraze sožalja in za vse čustvovanje z nami.

Zalujoči: hčerke TONČKA por. Dolenc, MICI por. Barle, PAULA por. Bokalič, sinova RAFAEL z ženo, MIHAEL z družino, sestre MARIJA por. Jeretina IVANA por. Brinovec ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Prevoje, Buenos Aires, Joliet, Vrhovlje, 23. junija 1971.

Imenik raznih društev

Upokojenski klubi
KLUB SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V EUCLIDU
Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Gerl in Josephine Skabar, tajnik John Zaman, 2021 E. 228 St., Euclid, O., 44117, tel. IV 4-871, blag. Andrew Bozich, zapis. Frank Česen. Nadzorni odbor: Mary Kobal, John Troha in Molly Legat. Poročevalci: Frank Česen, Louis Kaperle. Seje se vrše vsak prvi četrtek v mesecu ob 2. uri pop. v Slovenskem Društvenem Domu (AJC) Archer Ave.

KLUB UPOKOJENCEV V NEWBURGHU
Predsednik Anton Perusek, podpredsednik Louis Kastelic, tajnica blagajničarka Antonia Stokar, 6611 Chestnut Rd., Independence, Ohio, 524-7724, zapisničarka Jennie Pugely; nadzorni odbor: Andy Rezin, Anton Gorenc, Mary Shamrov. Za Federacijo: Anton Perusek, Andy Rezin, Mary Shamrov, Louis Kastelec, Antonia Stokar. Seje vsako 4. sredo v mesecu ob 2. uri popoldne, v naslednjih Narodnih domovih: januarja, aprila, julija in oktobra na Maple Hts., februarja, maja, avgusta in novembra na 80. cesti, marca, junija, septembra in decembra na Prince Ave.

KLUB SLOV. UPOKOJENCEV ST. CLAIRESKO OKROŽJE
Predsednik Louis Peterlin, podpreds. Frank Majer, tajnik Joseph Okorn, 1096 E. 68 St., Telephone: 361-4847, blagajnik Florian Mocilnikar, zapisničarka Rose Erste. Nadzorni odbor: Andrew Kavcnik, Jennie Vidmar, Mrs. Mary Kolegar. Veselični odbor: Frances Okorn, Anna Zalar. Gosp. Odbor: Mike Vidmar. Nove članice in članice se sprejema vseh starosti kadar stopijo v pokoj. — Seje se vršijo vsak tretji četrtek ob 2. uri popoldnev spodnji dvorani SND na St. Clair Avenue.

KLUB SLOV. UPOKOJENCEV NA WATERLOO RD.
Predsed.: John Azman, podpredsed. Gertrude Koshel, taj. in blag. Louis Dular, 17717 Grovewood Ave., tel. 481-0545, zapis. Mathew Penko, nadzor. Marion Basel, Rose Pavlin in Mary Avsec. Seje so vsak 2. torek v mesecu ob dveh popoldne v SDD na Waterloo Rd.

KLUB UPOKOJENCEV v Slovenskem domu na Holmes Ave.
Častni predsednik Anton Skapin, predsednik Joseph Ferra, I. podpredsednik John Habat, tajnik in blagajnik John Trecek, 1140 E. 176 St., tel.: 486-6090; zapisnikar Joseph Malečkar; nadzorni odbor: Kristina Koncilja. Seje in sprejemanje novih članov vsako drugo sredo v mesecu ob 2. uri pop. v Slov. domu na Holmes Avenue.

FEDERACIJA KLUBOV SLOV. UPOKOJENCEV NA PODROČJU VELIKEGA CLEVELANDA
Predsednik Krist Stokel, I. podpredsednik Anton Perusek; 2. podpred. Louis Arko; tajnik Joseph Okorn, 1096 E. 68 St., 361-4847; zapisnikar John Trček, blagajnik Andy Bozich; nadzorni odbor: Al

moram samemu sebi, da dokazuje še manj kakor prvi."

"Tem slabše," odvrne Valentina smehljaje.

"In vendar ni za me nič manjšega pomena in nič manj prepričevalen," nadaljuje Morrel. "Kot človek navdiha in čuta, ki sem bil tekom desetih let vojaške službe večkrat dolžan hvalenost za rešitev življenja jednemu onih notranjih bliskov, ki so mi pokazali kraj, kjer bom zmagal, notranjemu glasu, ki mi je povedal, naj se prav tako in ne drugače pomikam naprej in nazaj, da zleti sovražna krogla mimo mene."

(Dalje prihodnjič)

Trikrat več

COLUMBIA, S.C. — V Južni Karolini so v zadnjih 10 letih potrojili umetno namakano površino.

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA KRES
Voditeljica skupine ga. Eda Vovk, telefon 531-2324, predsednik Tone Ovsenik, podpredsednik Janez J. Vidmar, tajnica Marta Potočnik, 1075 E. 64 St. Cleveland, Ohio 44103, telefon 391-8184, blagajnica Lidija Potočnik, oder: Edi Mejač, Janez Vidmar, kostumi: Jožica Dolenc, Veronika Peklarič, Joži Starič, glasba Lojze Kuhar, bara: Martin Lumpert, kuhinja: Joži Kristanc, Ludvik Suman, odborniki: Ana Meglič, Bernarda Mejač, Jože Leben in Lojze Šef. Redna seja se vrši vsak prvi petek v mesecu.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSKIH PROTOKOMUNISTIČNIH BORCEV
Predsednik Karei Mauser; podpredsedniki so vsi predsedniki krajevnih odborov DSPB; tajnik Jože Melaher, 1143 Norwood Rd., Cleveland, O. 44103; blagajnik Ciril Preželj, Toronto, Ont., Canada; tiskovni referent Otmar Mauser, Toronto; nadzorni odbor: Franc Šega, Anton Meglič, Cleveland, Jakob Kranjc, Toronto; razsodišče: Frank Medved, Andrej Pučko, Gilbert, Minn., Tone Muhič, Toronto. Zgodovinski referent prof. Janez Sever, Cleveland.

MLADI HARMONIKARJI
Slovenski harmonikarski zbor dečkov in deklic pod vodstvom učitelja Rudija Kneza, 679 E. 157 St. Cleveland, Ohio 44110, telefon 541-4256. Poslovodkinja ga. Marica Lavriša, 1004 Dillewood Rd. tel. 481-3768.

SLOVENSKI ŠPORTNI KLUB
Predsednik: Matt Novak, Podpredsednik: Metod Ilc, Tajnica: Urši

Sajevec, Louis Dular, in Joseph Ferra. Seje so vsake tri mesece. Sklicuje jih predsednik po potrebi. Poročevalec Frank Česen.

AMERIŠKI-SLOVENSKI POKOJNINSKI KLUB, V BARBERTON, OHIO.
Preds. Louis Arko, podpreds. Aug. Maver, tajnica - blagajničarka Josephine Porok, 39 - 16th St. N.W. Barberton, Ohio 44203, tel. 825-9081 zapisnikar, Antón Okolish, nadzor. ni odbor: Josephine Platner, Frances Zagor, Robert Gerbic. — Seje vsak prvi četrtek v mesecu, ob 2. uri popoldne, v Slovene Center!

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPOMO DROSTVO LOŽKA DOLINA
Častni predsednik Frank Baraga, predsednik Michael Telich; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. HE 1-9183; blagajnik John J. Leskovec, 377 E. 320 St. Willowick, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik za klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Joseph Jerkic in Frank Bavec, za konferenco SND Frank Baraga Jr. — Seje se vršijo vsako tretjo sredo v januarju, aprilu, juliju, oktobru in glavna seja v decembru v Slovenskem Narodnem Domo, soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove članice od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$300 smrtnine in \$7 na teden bolniške podpore. Asesment je \$1 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI — S.A.V.A.
Miki Martinčič (N.Y.) predsednik, Lojze Arko (Chicago) 1. podpredsednik, Peter Čekuta (Toronto), 2. podpredsednik, Francka Babnik, 2447 Crescent St., Astoria, N.Y. 11103, tajnica, Hajni Stalzer (N.Y.) blagajnik, Ludvik Bugar in Ivan Kamin, urednika Odmevov.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU
Duhovni vodja Rev. Jože Falež, starosta Janez Varšek, tajnica in blagajničarka Zalka Zupan, 1259 E. 61 St. Cleveland, O. 44103, načelnik Milan Rihtar, vaditeljski zbor: Milan Rihtar, Janez Varšek, France Tomine, Marija Rihtar.

BALINCARSKI KLUB
Predsed. Ardy Bozich, I. podpred. Mark Vesel, 2. podpred. Frank Grk, taj. Tone Novak, blag. Joe Ferra, 444 E. 152 St. 531-7131, zapis. Mary Bozich, nadzor odbor: Joe Dovgan, Ed Leskovec, John Habat, Joe Prime, poročevalci: Joe Ferra, Tone Novak, Mary Bozich, delavke pri bari: Albina Msrnik, Rose Ribar, kuharce: Rose Čebul, Rose Zaubi. Balina se vsak dan — ponedeljek, torek, sredo in četrtek ob pol ene ure pop. petek in soboto ob 6. uri zvečer, ob nedeljah od 1 do 5. pop.

STAJERSKI KLUB
Predsednik Tone Zgornik, pod-

predsednik Tone Meglič, tajnica Slavica Turjanski, 1299 E. 59 St. 432-2572, blagajnik Alojz Ferlinc, gospodar Frank Kotze, pomočnik Avgust Sepetavec, odborniki: John Kustec, Avgust Pintarič, Angela Radej, Branko Radej, Maria Kotze, nadzorni odbor: Jože Zelenik, Rudi Pintar, Rozika Jaklič, razsodišče: preds. Matija Kavaš, Branko Senica, Stanley Cimerman, kuharica Lojzka Feguš, pomočnica Ivanka Zelenik.

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA KRES
Voditeljica skupine ga. Eda Vovk, telefon 531-2324, predsednik Tone Ovsenik, podpredsednik Janez J. Vidmar, tajnica Marta Potočnik, 1075 E. 64 St. Cleveland, Ohio 44103, telefon 391-8184, blagajnica Lidija Potočnik, oder: Edi Mejač, Janez Vidmar, kostumi: Jožica Dolenc, Veronika Peklarič, Joži Starič, glasba Lojze Kuhar, bara: Martin Lumpert, kuhinja: Joži Kristanc, Ludvik Suman, odborniki: Ana Meglič, Bernarda Mejač, Jože Leben in Lojze Šef. Redna seja se vrši vsak prvi petek v mesecu.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSKIH PROTOKOMUNISTIČNIH BORCEV
Predsednik Karei Mauser; podpredsedniki so vsi predsedniki krajevnih odborov DSPB; tajnik Jože Melaher, 1143 Norwood Rd., Cleveland, O. 44103; blagajnik Ciril Preželj, Toronto, Ont., Canada; tiskovni referent Otmar Mauser, Toronto; nadzorni odbor: Franc Šega, Anton Meglič, Cleveland, Jakob Kranjc, Toronto; razsodišče: Frank Medved, Andrej Pučko, Gilbert, Minn., Tone Muhič, Toronto. Zgodovinski referent prof. Janez Sever, Cleveland.

MLADI HARMONIKARJI
Slovenski harmonikarski zbor dečkov in deklic pod vodstvom učitelja Rudija Kneza, 679 E. 157 St. Cleveland, Ohio 44110, telefon 541-4256. Poslovodkinja ga. Marica Lavriša, 1004 Dillewood Rd. tel. 481-3768.

SLOVENSKI ŠPORTNI KLUB
Predsednik: Matt Novak, Podpredsednik: Metod Ilc, Tajnica: Urši

BARAGOVA ZVEZA
239 Baraga Ave.
Marquette, Michigan 49855
Predsednik Msgr. F. M. Scherlinger, podpredsednik Rev. Thomas Andary, ekse. taj. in urednik Fr. Howard Brown, tajnik Mr. Bernard Lambert, blag. Rev. Thomas Ruppe. Letna članarina \$1, doporni član, letno \$5, dosmrtno članstvo \$50.00, dosmrtno članstvo za družine in organizacije \$100.00. Vsi člani dobivajo The Baraga Bulletin, ki izhaja štirikrat na leto. Društvo krije stroške za delo za prigradenje škola Baraga blaženim in svetnikom.

TRETJI RED SV. FRANCISKA
Duhovni vodja Rev. Julius Slapsak, predsednica Mrs. Frances Lindic, tajnica Mrs. Frances Petric, blagajnica Mrs. Mary Fanian Shodi so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 popoldne v cerkvi sv. Lovrenca v Newburghu.

ZELENA DOLINA
Predsednik Karl Fais; tajnik Mike Kavas, 1260 E. 59 St. 391-4108; blagajnik Rudi Kristavnik; gospodar Jože Zelenik; odborniki: John Vinkler, Rozi Fais, Ivanka Kristavnik, Ivanka Zelenik, Angela Kavas in Sophie Vinkler.

ST. CLAIR RIFLE & HUNTING CLUB
Predsednik Elto Erzetic, podpredsednik Renato Cromaz, tajnik Frank Zorman, zapis Max Traven, oskrbnik Elio Erzetic. Seje so vsak drugi petek v mesecu pri Edyju Petricku, 26191 Euclid Ave.

BELOKRANJSKI KLUB
Predsed. Matija Hočevnar, podpredsed. Max Traven, taj. Vid Rupnik, 1846 Skyline Dr., Richmond Hts. 17, tel. 261-0386, blag. Olga Mauser, zapis. Milan Dovič, gospod. Frank Rupnik, nadzor. Stanley Zagor, Matija Golobič in John Dejak. Kuharica Mary Ivec.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0628

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

DENTAL TECHNICIAN
Top chrome-partial to head my Vitallium dept. Must know all phases. Also top maxers and finishers to gold dept. Excellent benefits. Write: P. O. 771, Ottawa, Ill. Phone eves. 815-434-3680. Days 815-434-0655 (122)

REAL ESTATE FOR SALE
OPEN HSE. SAT. & SUN. 2-7 PM
By Pvt. Owner
Streamwood — 3 bdrm. 1½ bath raised ranch. Crptg., cust. made draperies thruout, full bsmt., 2½c. gar. Low \$30's. 289-1017 (122)

HIGHLAND PARK — Sherwood Forest Area, 3 bdrms., 1½ bath bi-level. Drapes, crptg., gas & elec. range incl. Fam. rm., util. rm. Low \$30's. Call owner for appt. 831-5149 (122)

PALOS HEIGHTS — Ishnala. 4 bdrm., 2½ ba. Col., fam. rm., cent. air, frplc. Moving out of state. Priced to sell. Call owner 448-3413 (122)

OPEN HOUSE SUN. 1-5
601 S. Wenonah — Oak Park.
3 bdrms, 2 bath home. w-lge. kitchen, full bsmt., garage. Cor. lot. Low \$30's. Call Owner. 386-4181 (122)

SOVE — Drvarji so našli v gozdu pri sekanju drevoja v Pennsylvaniji tri mlade sove, ki še niso godne za let in samostojno življenje. V oskrbo jih je vzel Lewis Rus, dokler ne bodo godne odletele.

RAZLIČNA STAROST JU NE MOTI — Bivši predsednik ZDA L. B. Johnson in njegov vnuk Patrick Lyn Nugent se kar dobro razumeta, kot kaže slika.

RAZLIČNA STAROST JU NE MOTI — Bivši predsednik ZDA L. B. Johnson in njegov vnuk Patrick Lyn Nugent se kar dobro razumeta, kot kaže slika.